

1 לְרַבִּי מֵאִיר דָּאָמַר בְּבֵרִיתָא לַעֲלִיל שְׁקִדּוּשֵׁין שֶׁל כּוֹהֵן גָּדוֹל בַּאֲלֻמָּה
 2 או כּוֹהֵן הַדִּיּוֹט בְּגֵרוּשָׁה וְחֻלּוּצָה פְּסָלִי אֶת הָאִשָּׁה מֵלֹאכּוֹל
 3 בְּתֵרוּמָה, חוּפָּה בְּלֹא קִדּוּשֵׁין נִמְי פְּסָלָהּ מֵלֹאכּוֹל בְּתֵרוּמָה, לְרַבִּי
 4 אֶלְעָזָר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן דָּאָמְרִי בְּבֵרִיתָא שְׁקִדּוּשֵׁין לִפְסוּלוֹת אִלּוּ לֹא
 5 פְּסָלִי אֶת הָאִשָּׁה מֵלֹאכּוֹל בְּתֵרוּמָה, חוּפָּה נִמְי לֹא פְּסָלָהּ.
 6 מִקְשָׁה הַגְּמָרָא: וּמֵמַאי שֶׁנֶּחֱלָקוּ בַּעֲנֵין זֶה הָאֵם יֵשׁ חוּפָּה לִפְסוּלוֹת,
 7 דְּלִמָּא עַד כָּאֵן לֹא קָאָמַר רַבִּי מֵאִיר הָתָם שִׁפְסוּלָהּ מֵאִכִּילַת תֵּרוּמָה,
 8 אֱלָא בְּקִדּוּשֵׁין, דְּקִנִּי לָהּ בִּשְׂאֵר קִדּוּשֵׁין כְּשֵׁרִים, וְלִכּוֹן גַּם בְּקִדּוּשֵׁין
 9 פְּסוּלִים קוֹנָה אוֹתָהּ לִפְסוּלָהּ מֵאִכִּילַת תֵּרוּמָה, אֱכָל חוּפָּה דְּלֹא קִנָּה
 10 לָהּ בִּשְׂאֵר חוּפּוֹת כְּשֵׁרוֹת, לֹא – אֵין אֲמֹרִים שְׂקוּנָה אוֹתָהּ לִפְסוּלָהּ
 11 מֵאִכִּילַת תֵּרוּמָה. אִי נִמְי לִדְחוֹת, שַׁעַד כָּאֵן לֹא קָאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
 12 וְרַבִּי שְׁמַעוֹן הָתָם שְׂאִינָה נִפְסַלַת מֵאִכִּילַת תֵּרוּמָה, אֱלָא בְּקִדּוּשֵׁין,
 13 דְּלֹא קִרְיָה לְבִיָּא, וְלִכּוֹן אָף שֶׁהִבִּיֵּא אֲסוּרָה בָּהּ, הַקִּדּוּשֵׁין עֲצָמָם
 14 שְׂאִינָם קְרוּבִים לְבִיָּא, אֵינָם פּוֹסְלִים מֵאִכִּילַת תֵּרוּמָה, אֱכָל חוּפָּה,
 15 דְּקִרְיָא לְבִיָּא, כִּאֲשֶׁר הַחוּפָּה הִיא קְרוּבָה לְבִיָּא אֲסוּרָה, הָכִי נִמְי
 16 דְּפְסָלָהּ מֵאִכִּילַת תֵּרוּמָה כְּבֵר מִשְׁעַת חוּפָּה.
 17 מִבִּאֲרַת הַגְּמָרָא: אֱלָא אִי אִיכָא לְמִינֵי שֶׁנֶּחֱלָקוּ תְּנָאִים אִם חוּפָּה
 18 קוֹנָה לִפְסוּלוֹת לִפְסוּלָהּ מִתֵּרוּמָה, דִּינִי בְּפִלְגֵי תֵּנָא, דְּהִנֵּי תֵּנָא, דְּהִנֵּי
 19 בְּבֵרִיתָא, נִישְׂאוּ לִכּוֹן זוּ זוּ, כְּלוּמַר נָשִׁים בְּשֵׁרוֹת וּפְסוּלוֹת, אִי
 20 שְׂנֵכְנָסוּ לְחוּפָּה וְלֹא נִבְעֵלָה, אוֹכְלוֹת מִזְנוּתֵיהֶן מִשְׁלֵי, הַכְּשֵׁרוֹת
 21 בְּחִיָּה, וְהַפְּסוּלוֹת לֵאחֲרַי מוֹתָה, שְׁהִרִי הִגִּיעַ זְמַנָּה לְהִנְשָׂא (כְּתוּבָת מִחָ),
 22 וְאוֹכְלוֹת בְּתֵרוּמָה בְּחִיָּה, שְׁהִרִי נִכְנָסוּ לְחוּפָּה. מִבִּאֲרַת הַגְּמָרָא: הִרִי
 23 יֵשׁ לְדִיִּיק אֶת הַלְשׁוֹן 'נִכְנָסוּ לְחוּפָּה וְלֹא נִבְעֵלָה', שֶׁמִּשְׁמַע שִׁישׁ בּוֹה
 24 אוֹפֵן נוֹסֵף מִלְבַּד הָאוּפֵן הָרֵאשׁוֹן שֶׁנִּישְׂאוּ, וּמִכָּלל זֶה יֵשׁ לְשִׁמּוּעַ
 25 דְּנִישְׂאוֹ שֶׁנִּישְׂאוֹ בְּרִישָׁא הַכוּנָה שֶׁנִּישְׂאוֹ מִשְׁ, וְהִינֵי בְּבִיָּא, זֶה
 26 הִרִי לֹא יִתְכֵן, שֶׁהִלָּא אֵין מִי שֶׁסוֹבֵר שֶׁכֵּהֵן הָבָא עַל הַפְּסוּלָהּ אֵינָה
 27 נִפְסַלַת מֵאִכִּילַת תֵּרוּמָה, שְׁהִרִי מִתְחַלֵּל בְּבִיָּאָתוֹ. אֱלָא לֹא וְדִאי
 28 אֵין כּוּזָנָה הַבְּרִיתָא לְאוּפֵן נוֹסֵף מִלְבַּד הַנִּישְׂאוֹ, אִלָּא לְפִרְשָׁא אֶת
 29 הָאוּפֵן הָרֵאשׁוֹן, שֶׁנִּישְׂאוֹ הִינֵי גִּנּוּן שְׂנֵכְנָסוּ לְחוּפָּה וְלֹא נִבְעֵלָה, וְעַל
 30 כֵּךְ קִתְּנִי אוֹכְלוֹת מִשְׁלֵי וְאוֹכְלוֹת בְּתֵרוּמָה, וּמוֹכַח שֶׁהִתְנָה סִבֵּר
 31 שֶׁחוּפָּה בְּלֹא בִיָּא אֵינָה פּוֹסַלַת מֵאִכִּילַת תֵּרוּמָה. וּמִמְשִׁיכָהּ
 32 הַבְּרִיתָא: רַבִּי יִשְׁמַעֵאל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה אוֹמַר, כָּל
 33 בְּבִיָּאָתָהּ מֵאִכִּילָתָהּ בְּתֵרוּמָה, וְהִינֵי בְּבִיָּאָתָהּ בְּתֵרוּמָה כְּשֵׁרָה
 34 לִכּוֹהֵן, אִף חוּפָּתָה בְּלֹא בִיָּא מֵאִכִּילָתָהּ, וְכָל שְׂאֵין בִּיָּאָתָהּ מֵאִכִּילָתָהּ
 35 כְּגוֹן פְּסוּלָהּ, אֵין חוּפָּתָה בְּלֹא בִיָּא מֵאִכִּילָתָהּ, וְאֵם כֵּן כּוֹהֵן שֶׁהִכְנִיס
 36 פְּסוּלָהּ לְחוּפָּה, נִפְסַלַת מֵאִכִּילַת תֵּרוּמָה. וּמִבּוּאָר שֶׁבִּכּוֹן נֶחֱלָקוּ תֵּנָא
 37 קָמָא וְרַבִּי יִשְׁמַעֵאל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה.
 38 דּוּחָה הַגְּמָרָא: מֵמַאי שְׁדַעַת רַבִּי יִשְׁמַעֵאל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן
 39 בְּרוּקָה הִיא שִׁישׁ חוּפָּה לִפְסוּלוֹת, דְּלִמָּא רַבִּי יִשְׁמַעֵאל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי
 40 יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה רַבִּי מֵאִיר קִבִּירָא לֵיהּ, דָּאָמַר שֶׁכְּבֵר מִשְׁעַת קִדּוּשֵׁין
 41 לֹא אֱכָלָה בְּתֵרוּמָה, וְלִכּוֹן אָמַר שֶׁמִּשְׁנַכְנָסָה הַפְּסוּלָהּ לְחוּפָּה אֵינָה
 42 אוֹכֵלַת בְּתֵרוּמָה, וְהִינֵי מִשּׁוֹם הַקִּדּוּשֵׁין, אֵךְ בִּאֲמַת אֵם נִכְנָסָה
 43 לְחוּפָּה לֹלֵא קִדּוּשֵׁין אֵינָה נִפְסַלַת לְתֵרוּמָה.
 44 מִנְּסָה הַגְּמָרָא לְקִיָּים אֶת הָרֵאִידָה: אִם רַבִּי יִשְׁמַעֵאל סִבֵּר כְּרִבִּי מֵאִיר
 45 שֶׁאִכִּילַת הַתֵּרוּמָה תְּלוּיָהּ בְּקִדּוּשֵׁין, הִיא 'כָּל שְׂאֵין בִּיָּאָתָהּ
 46 מֵאִכִּילָתָהּ אֵין חוּפָּתָה מֵאִכִּילָתָהּ' שֶׁאִמַּר רַבִּי יִשְׁמַעֵאל, אֵינוֹ נִכּוֹן,
 47 שְׁהִרִי אֵין הַדֵּבֵר תְּלוּיָהּ בְּחוּפָּה, אִלָּא 'כָּל שְׂאֵין בִּיָּאָתָהּ מֵאִכִּילָתָהּ אֵין
 48 בְּסָפָה מֵאִכִּילָתָהּ' מִיבְּעִי לֵיהּ, שֶׁהִדְבֵּר תְּלוּיָהּ בְּקִדּוּשֵׁין.
 49 דּוּחָה הַגְּמָרָא: דְּלִמָּא – שְׂמָא בִּאֲמַת אֲפִשֵּׁר שְׂרָבִי יִשְׁמַעֵאל בְּנוֹ שֶׁל
 50 רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה סוֹבֵר כְּרִבִּי מֵאִיר שֶׁמִּשּׁוֹם הַקִּדּוּשֵׁין אֵינָה
 51 אוֹכֵלַת, וּמָה שֶׁנִּקֵּט דְּבִרְבִּי 'חוּפָּה', אִיִּירִי דָּאָמַר תֵּנָא קָמָא חוּפָּה –
 52 כִּיּוֹן שֶׁהוֹצֵרֵךְ תֵּנָא קָמָא לּוֹמַר נִכְנָסוּ לְחוּפָּה, שְׁבִלָא חוּפָּה אֵינָה
 53 אוֹכֵלַת בְּתֵרוּמָה, לִכּוֹן אָמַר אֵיהּ – רַבִּי יִשְׁמַעֵאל נִמְי בְּלִשׁוֹן חוּפָּה,
 54 אֵךְ בִּאֲמַת כְּבֵר מִשְׁעַת קִדּוּשֵׁין אוֹכֵלַת בְּתֵרוּמָה בְּקִדּוּשֵׁין כְּשֵׁרִים,
 55 וְנִפְסַלַת מִתֵּרוּמָה בְּקִדּוּשֵׁין פְּסוּלִים, וְכִשְׁיֵט רַבִּי מֵאִיר, וְאֵין רֵאִידָה
 56 שֶׁסִּבֵּר שֶׁחוּפָּה קוֹנָה בְּפְסוּלוֹת.
 57 רֵאִידָה מִמְּשָׁנָה אַחֲרַת שִׁישׁ חוּפָּה לִפְסוּלוֹת: אָמַר רַב עֲמֶרֶם, הָא
 58 מִיָּלְתָּא דְּלֵהֵלן, אָמַר לֵן רַב שְׁשֵׁת, וְאִנְהִירְנָהּ לְעֵינֵינוּ מִפְּתִיחֵין –

59 וְהֵאִיר עֵינֵינוּ בְּרֵאִידָה מִמְּשָׁנָה, וְכֵךְ אָמַר רַב שֶׁשֶׁת, יֵשׁ חוּפָּה
 60 לִפְסוּלוֹת, וְתֵנָא תֵּנָא – וְכֵךְ שָׁנָה הִתְנָא בְּמִשְׁנָה (סוּטָה יֵת), לִגְבִי סוּטָה
 61 שְׂקִינָא לָהּ בַּעֲלָה שְׁלֹא תִסְתֵּר עִם פְּלוּנִי וְנִסְתֵּרָה, שֶׁמִּבִּיָּאָה אֶל
 62 הַכֹּהֵן לְהַשְׁקוּתָה מִן הַמֵּיִם שֶׁמִּשְׁקִים הַסוּטָה לְבוּדָקָה אִם נִטְמָאָה,
 63 וּמִשְׁבִּיעָה הַכֹּהֵן שְׁלֹא שִׁטָּה וְלֹא זִינְתָה, שֶׁמִּמָּה שֶׁנִּאֲמַר בָּהּ (בְּמִדְבָר
 64 ה' כב) 'וְאָמַרְהָ הָאִשָּׁה אֲמֵן אֲמֵן', דּוֹרְשִׁים מִכְּפִילוֹת תִּיבַת 'אֲמֵן',
 65 שֶׁנִּשְׁבַּעַת שְׁלֹא שְׁמִיתִי בֵּין כְּשֶׁהִיִּיתִי אֵרוּסָה, וּבֵין נִשְׂוָאָה, וּבֵין
 66 שְׂוִמְרָתָה יָבָם – מִמְּתִינָה לְהִנְשָׂא לִיבָם לֵאחֲרַי שְׁמַת הַבַּעַל בְּלֹא בָנִים,
 67 וּבֵין בְּנוּסָה עַל יַדִּי הֵיבָם, שֶׁאֵז מִשְׁקָה אוֹתָהּ הֵיבָם לֵאחֲרַי הֵיבָם
 68 וּמִשְׁבִּיעָה שְׁלֹא זִינְתָה אָף עַל הוֹמָן שֶׁהִמְתִּינָה לוֹ. מִבְּרִית הַגְּמָרָא:
 69 הֵאִי אֵרוּסָה שֶׁנִּאֲמַרְהָ בְּמִשְׁנָה, הִכִּי דְּמִי, אֵילִימָא דְּקִנִּי לָהּ – שְׂקִינָא
 70 לָהּ בְּשִׂיָּאָה אֵרוּסָה, וְנִסְתֵּרָה בְּעוֹדָה אֲרוּסָה, וְקָא מִשְׁקָה לָהּ בְּשִׂיָּאָה
 71 עֲדִיין אֵרוּסָה, קִשָּׁה, וְכִי אֵרוּסָה בְּתֵ מִשְׁתִּיָּא הֵאִי – הָאֵם מִשְׁקִים
 72 אוֹתָהּ מִיָּם הַמֵּאֲרָרִים, וְהֵאִי תֵּנָא בְּמִשְׁנָה (סוּטָה כב) אֵרוּסָה שְׂקִינָא לָהּ
 73 הָאֲרוּסָה וְנִסְתֵּרָה, וְשְׂוִמְרָתָה יָבָם שְׂקִינָא לָהּ יִבְמָה וְנִסְתֵּרָה, לֹא שׁוֹתוֹת
 74 מִיָּם הַמֵּאֲרָרִים, שֶׁנִּאֲמַר (בְּמִדְבָר ה' א) 'וְאָתָּה כִּי שְׁטִית תַּחַת אִישֶׁךְ, וְהוֹן
 75 אֵינָן בְּכֹלל 'תַּחַת אִישֶׁךְ', וְלֹא נִזְמָלוֹת בְּתוּבָה, שֶׁהֵן גִּרְמוֹ לְעֲצָמָן
 76 לְהִיאָסֵר לְבַעֲלֵיהֶן, וְחֻיּוֹב כְּתוּבָה הוּא רַק כְּשֶׁהִבַּעַל מִגְרֵשׁ מִרְצוּנוֹ.
 77 וְאֵלֵא תֵּנָא שֶׁמִּדּוּבֵר דְּקִנִּי לָהּ בְּשִׂיָּאָה אֵרוּסָה וְאִיִּסְתֵּרָה וְקָמִשְׁקָה
 78 לָהּ בְּשִׂיָּאָה נִשְׂוָאָה, שְׁהִיא בְּכֹלל 'תַּחַת אִישֶׁךְ', הִרִי קִשָּׁה, וְכִי מִי
 79 דְּקִנִּי לָהּ מִיָּא בִּאּוּפֵן זֶה, וְהִתְנָא בְּבֵרִיתָא, נִאֲמַר בְּסוּף פִּרְשַׁת
 80 הַסוּטָה (בְּמִדְבָר ה' לא) 'וְנִקְחָה הָאִישׁ מִצֵּון, וְדוֹרְשִׁים, שְׁדוּקָא בְּזִמְן
 81 שְׁהָאִישׁ מְנוּקָה מִצֵּון הַמֵּיִם בּוֹדֵקִין אֶת אִשְׁתּוֹ, אֵךְ אִם אֵין הָאִישׁ
 82 מְנוּקָה מִצֵּון, אֵין הַמֵּיִם בּוֹדֵקִין אֶת אִשְׁתּוֹ, וְאֵם כֵּן אֵין לְהַעֲמִיד
 83 בִּאּוּפֵן שֶׁנִּשְׂאָה לֵאחֲרַי שֶׁנִּסְתֵּרָה כְּשֶׁהִיָּתָה אֲרוּסָה, שְׁהִרִי הִיא
 84 אֲסוּרָה לוֹ, וְנִמְצָא שְׁבֹא עֲלֶיהָ בִּאֲסוּר וְאֵינוֹ מְנוּקָה מִצֵּון. אֱלָא וְדִאי
 85 מִדּוּבֵר דְּקִנִּי לָהּ בְּשִׂיָּאָה אֵרוּסָה וְאִיִּסְתֵּרָה, וְנִכְנָסָה לְחוּפָּה וְלֹא
 86 נִבְעֵלָה, שֶׁבִּאּוּפֵן זֶה הִיא אֲמַנָּם נִשְׂוָאָה לוֹ וְכִשְׁבֹּא לְהַשְׁקוּתָה הִרִי
 87 הִיא בְּכֹלל 'תַּחַת אִישֶׁךְ', אֵךְ הוּא מְנוּקָה מִצֵּון, שְׁהִרִי לֹא בֹא עֲלֶיהָ,
 88 וְעַל כֵּךְ שֶׁנִּישְׂאוֹ בְּמִשְׁנָה שֶׁמִּשְׁקָה אוֹתָהּ וְקִרְיָה 'אִשְׁתּוֹ', הִרִי שֶׁעֲצָם
 89 הַכְּנָסָה לְחוּפָּה עוֹרָשָׁה בָּהּ קִנִּי אָף שֶׁהִבִּיֵּא הִיא אֲסוּרָה, וְשִׁמְעַת מִיָּנָה
 90 שִׁישׁ קִנִּי חוּפָּה לִפְסוּלוֹת וְנִחְשָׁבוֹת לְנִשְׂוָאוֹת, וּמִמִּילָא גַּם נִפְסַלַת
 91 מֵאִכִּילַת תֵּרוּמָה.
 92 מִקְשָׁה הַגְּמָרָא: אָמַר רַבָּא, וְכִי תִסְבְּרָא דְּהָא – שֶׁמִּשְׁנָה זוּ מִתְּרַצָּתָא
 93 הִיא וְלִכּוֹן כּוּזָנָה, וְהֵאִי כִי אִתָּא רַבִּי יִחְיָא בְּרִי חִינָא מְדוּקָא וְדָרוֹם
 94 אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אִתָּא מִתְנִיָּא דְּיִדִּיה, שֶׁשִּׁנִּינָה בָּהּ, נִאֲמַר
 95 בְּהַשְׁבַּעַת הַסוּטָה (שם ה' א) 'וְיָתֵן אִישׁ בֶּךָ אֶת שְׂכָבְתוֹ מִכָּלְעֵדִי אִישֶׁךְ',
 96 וּמִמָּה שֶׁנִּקְרָא הַבַּעַל 'אִישֶׁךְ' מִשְׁמַע שֶׁכְּבֵר נִישְׂאוֹ, וְדוֹרְשִׁים
 97 שֶׁהִמִּים בּוֹדֵקִים דּוּקָא אֶת מִי שֶׁקִּדְּמָה בָּהּ שְׂכִיבָתָהּ הַבַּעַל לְבִזְעֵל,
 98 כְּלוּמַר שֶׁנִּישְׂאָה תַּחֲלִילָה לְבַעַל וְאַחֲרַי כֵּךְ נִבְעֵלָה, וְלֹא אֶת זוּ שֶׁקִּדְּמָה
 99 אֲצֵלָה שְׂכִיבָתָהּ בִּזְעֵל לְבַעַל, כְּלוּמַר שֶׁנִּבְעֵלָה קוֹדֵם הַנִּישְׂאוֹת.
 100 וּמִבּוּאָר שֶׁאָף אֵם נִכְנָסָה לְחוּפָּה אֵךְ לֹא נִבְעֵלָה, אֵין הַמֵּיִם בּוֹדֵקִים
 101 אוֹתָהּ, וְאֵם כֵּן אֵין לְפִרְשָׁא אֶת הַמִּשְׁנָה בְּסוּטָה שְׂקִינָא לָהּ כְּשֶׁהִיא
 102 אֲרוּסָה וְנִסְתֵּרָה וְהִבִּיָּאָה לְהַשְׁקוּתָה לֵאחֲרַי שֶׁהִכְנִיסָה לְחוּפָּה קוֹדֵם
 103 שֶׁנִּבְעֵלָה.
 104 מִתְרַצָּת הַגְּמָרָא: אָמַר רַבִּי בְּרִי חֵמָא, מִשְׁבַּחַתָּהּ לָהּ שֶׁתְּקוּדוֹם שְׂכִיבָתָהּ
 105 בַּעַל לְבַעַל אָף אִם רַק נִכְנָסָה לְחוּפָּה וְלֹא נִבְעֵלָה, גִּנּוּן שְׂבֹא עֲלֶיהָ
 106 אֵרוּסָה – הָאֲרוּסָה שֶׁלָּהּ בְּבִית אִמְתָּהּ בּוֹנוֹת, וְאַחֲרַי כֵּךְ קִינָא לָהּ
 107 וְנִסְתֵּרָה, וְלֵאחֲרַי מִכֵּן נִכְנָסָה לְחוּפָּה וְלֹא נִבְעֵלָה, וְנִמְצָא שֶׁקִּדְּמָה
 108 שְׂכִיבָתָהּ בַּעַל לְבַעַל, וְכִשְׁבֹּא לְהַשְׁקוּתָה הַמֵּיִם בּוֹדֵקִים אוֹתָהּ כִּיּוֹן
 109 שֶׁנִּכְנָסָה לְחוּפָּה וְהִיא בְּכֹלל 'תַּחַת אִישֶׁךְ'.
 110 הַגְּמָרָא מִקְשָׁה עַל תִּירְוִץ זֶה: הִרִי דְּקִיּוּתָהּ – כֵּךְ יֵשׁ לוֹמַר גַּם לְנִיבִי
 111 שְׂוִמְרָתָה יָבָם, שֶׁכֵּן שִׁנִּינָה לַעֲלִיל שֶׁמִּשְׁבִּיעָה שְׁלֹא זִינְתָה בְּעוֹדָה
 112 שׁוֹמֵרֵת יָבָם, וְאָף עַל כֵּךְ קִשָּׁה, וְהִיא שׁוֹמֵרֵת יָבָם אֵינָה שׁוֹתָה מִיָּם
 113 הַמֵּאֲרָרִים, כִּיּוֹן שְׂאִינָה בְּכֹלל 'תַּחַת אִישֶׁךְ', וְכִשֵּׁם שֶׁהִעֲמִידָנוּ
 114 בְּאֲרוּסָה כֵּךְ יֵשׁ לְהַעֲמִיד גַּם בָּהּ שְׂבֹא עֲלֶיהָ הִיבָם בּוֹנוֹת בְּבִית חֵמָה
 115 בַּאֲלֻמָּנוֹתָהּ, וְקִינָא לָהּ וְנִסְתֵּרָה,

במות דף נח עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שני) קנז

62 להוסיף ולהשביעה על ידי גלגול שלא שטתה אף מוזמן שנתארסה
 63 לו או כשהיתה שומרת יבם.
 64 כיון שעסקה הגמרא בפסול תרומה במשתמרת לביאה פסולה,
 65 הגמרא מבארת דינו לענין קידושי מאמר ביבמה בתרומה
 66 שדיברה בה משנתנו: שֶׁלַח רַב חֲנִינָא תַלְמִידֵי בֵּית הַמִּדְרַשׁ מִשְׁמִיָּה
 67 דְּרַבִּי יוֹחָנָן, הָעוֹשֶׂה קִדּוּשֵׁי מֵאָמֶר בִּיבְמָתוֹ (וְיֵשׁ לוֹ אַחַךְ, אֲפִילוּ אִם
 68 הוּא בָּהֶן וְהָיָה בְּהֶנֶת וּ–בֵּת כְּהֵן פְּסָלָהּ מִן הַתְּרוּמָה עַד שִׁיבְמָה, כִּיּוֹן
 69 שְׂהִיא עֲדִין זֻקָּה גַם לֵאחֵר, שֶׁמֶן הַתְּרוּהָ אֵינָה נִקְנִית לִיבֵם לִגְמָרִי
 70 בַּמֶּאֱמָר עַד שִׁבּוּא עֲלֶיהָ (לעיל נ), וּמֵאִידֵךְ חֲכָמִים תִּיקְנוּ שְׂהָא
 71 קְנוּהָ לְמִקְדָּשׁ וְאִסּוּרָה לְשָׂאֵר הָאֲחֵיכִים, וְנִמְצָא שְׂהִיא מִשְׁתַּמְרֶת מִן
 72 הַתְּרוּהָ גַם לְבִיאת שָׂאֵר הָאֲחֵיכִים הַפְּסוּלָה מִדְּרַבְּנָן, וּמִשְׁתַּמְרֶת
 73 לְבִיאה פְּסוּלָה אִסּוּרָה בִּאכִילַת תְּרוּמָה.
 74 שְׂוֹאלַת הַגְּמָרָא: לְמָאֵן אִמְר רַב חֲנִינָא דִּין זֶה, אִילִּימָא לְרַבִּי מֵאִיר
 75 שְׂאִמְר בַּמִּשְׁנָה שְׂהַמִּשְׁתַּמְרֶת לְבִיאה פְּסוּלָה אִסּוּרָה בִּאכִילַת
 76 תְּרוּמָה, הֲרִי אִימְר דְּאָמֶר – אִימְתִּי אִמְר רַבִּי מֵאִיר שְׂהַמִּשְׁתַּמְרֶת
 77 לְבִיאה פְּסוּלָה לֹא אֲכָלָהּ, הֵיִינוּ כְּשֶׂהִיא פְּסוּלָה מִדְּאֻרִּייתָא, כְּגוֹן
 78 אֲלִמְנָה לְכֹהֵן גְּדוֹל וְגִרּוּשָׁה לְכֹהֵן הַדְּיוּט, אֲךָ כְּשֶׂהִבִּיאה פְּסוּלָה
 79 מִדְּרַבְּנָן, כְּגוֹן כֵּאֵן מַחְמַת הַמֶּאֱמָר, מִי אִמְר שְׂהַמִּשְׁתַּמְרֶת לֵה פְּסוּלָה
 80 מִאֲכִילַת תְּרוּמָה. וְאִלָּא נִאֲמַר שְׂאִמְר דִּין זֶה לְרַבִּי אֱלֶעָזָר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן
 81 הַסּוֹבְרִים שְׂהַמִּשְׁתַּמְרֶת לְבִיאה פְּסוּלָה אוֹכֶלֶת בַּתְּרוּמָה, אִין זֶה
 82 יִתְכּוֹן, דְּהִשְׁתָּא אֲף הַמִּשְׁתַּמְרֶת לְבִיאה פְּסוּלָה מִדְּאֻרִּייתָא אֲכָלָהּ, וְכִי
 83 הַמִּשְׁתַּמְרֶת לְבִיאה פְּסוּלָה מִדְּרַבְּנָן מִיפְעָא לֹמַר שְׂאִינָה נִפְסַלַת
 84 מִתְּרוּמָה.
 85 מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: אִלָּא בִּי אֲתָא רַבִּין אִמְר, יבם שְׁעָשָׂה בֵּת מֵאִמְר
 86 בִּיבְמָתוֹ, וְיֵשׁ לוֹ אַח, לְדִבְרֵי הַכֵּל – רַבִּי יוֹחָנָן וְרִישׁ לְקִישׁ אֲכָלָהּ כְּפִי
 87 שְׂנַתְבָּאֵר, וְאִם יֵשׁ לוֹ אַח מֵאֲבִיו שְׂהוּא חֵלֶל, שְׁנולֵד מֵאִשָּׁה אַחֲרָת
 88 הַפְּסוּלָה לְכַהֲנָה וְנִתְחַלֵּל, דְּבִי חֵלֶל אֵינָה אוֹכֶלֶת בַּתְּרוּמָה אֲף אִם
 89 הִיא בֵּת כְּהֵן, כִּיּוֹן שְׂהִיא מִשְׁתַּמְרֶת אֲף לְבִיאת הָאֵחַ הַחֵלֶל הָאִסּוּר
 90 לֵה מִדְּאֻרִּייתָא, וְלֹא נִחְלָקוּ רַבִּי יוֹחָנָן וְרִישׁ לְקִישׁ אִלָּא כְּשֶׁנִּתְּן לָהּ
 91 הֵיבֵם הַכֹּהֵן לִיבְמָתוֹ הַכְּהֵנָת נָמְ, שֶׁמֶן הַתְּרוּהָ אִין הִגֵּט כְּלוֹם וְהִיא
 92 עֲדִין זֻקָּה לֵה, וְחֲכָמִים תִּיקְנוּ שֶׁנִּי יוֹעִיל בַּה וּמַעְתָּה שְׂלֵא יִיבְמָה
 93 אֲלֵא תַחלוּץ וְנִמְצָא שְׂהִיא מִשְׁתַּמְרֶת לְבִיאה פְּסוּלָה מִדְּרַבְּנָן, שְׂרַבִּי
 94 יוֹחָנָן אִמְר אוֹכֶלֶת בַּתְּרוּמָה, וְרִישׁ לְקִישׁ אִמְר אֵינָה אוֹכֶלֶת בַּתְּרוּמָה.
 95 וּמִבְּאֵרֵת הַגְּמָרָא טַעְמִימָהּ: רַבִּי יוֹחָנָן אִמְר אֵינָה, הֵיִינוּ אֲפִילוּ לְרַבִּי
 96 מֵאִיר דְּאָמֶר שְׂהַמִּשְׁתַּמְרֶת לְבִיאה פְּסוּלָה אֵינָה אוֹכֶלֶת, כִּיּוֹן דְּהֵי
 97 מִלִּי בַּמִּשְׁתַּמְרֶת לְבִיאה פְּסוּלָה דְּאֻרִּייתָא, אֲכָל הַמִּשְׁתַּמְרֶת לְבִיאה
 98 פְּסוּלָה מִדְּרַבְּנָן סָבַר שְׂאֲכָלָהּ. וְרִישׁ לְקִישׁ אִמְר אֵינָה אוֹכֶלֶת, הֵיִינוּ
 99 אֲפִילוּ לְרַבִּי אֱלֶעָזָר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן דְּאָמְרִי שְׂהַמִּשְׁתַּמְרֶת לְבִיאה פְּסוּלָה
 100 אוֹכֶלֶת, כִּיּוֹן דְּהֵי מִלִּי בְּאוּפֵן דִּישׁ לוֹ לְכֹהֵן שְׂהִיא מִשְׁתַּמְרֶת
 101 לְבִיאתוֹ אֲפִשְׁרוּת לְהֵאֲכִיל בְּמָקוֹם אַחֵר, דְּהֵיִינוּ אִם יִקְדָּשׁ אִשָּׁה
 102 אַחֲרָת כְּשֶׂרָה, אֲכָל הָאֵל הָאֵל בַּמִּשְׁתַּמְרֶת לְבִיאה פְּסוּלָה מַחְמַת גֵּט, בִּין
 103 דְּאִין לֵה לְהֵאֲכִיל בְּמָקוֹם אַחֵר בְּאוּפֵן כֹּזֵה שִׁתָּן לֵה גֵט, לֹא – אֲף
 104 לְדַעְתָּם אִין הַפְּסוּלָה הַזֹּקָקָה לוֹ לִיבֹם אוֹכֶלֶת בַּתְּרוּמָה.
 105 מוֹסִיפָה הַגְּמָרָא: וְכִי תִימָא הָאֵל נָמְ בְּנִתִּיגַת גֵּט שֶׁ לֹא לְהֵאֲכִילָהּ
 106 בְּמָקוֹם אַחֵר דְּהֵיִינוּ בְּגִירוּשִׁין גְּמוּרִים בְּבֵת כְּהֵן הַחֲזוּקָה לְאֲכֹל
 107 בַּתְּרוּמָה בֵּית אֲבִיָּה, וְכִיּוֹן שְׂמַצִּינוּ שְׂהוּא גוֹרֵם עַל יְדֵי גֵט הַחֲזוּזִירָה
 108 לְבֵית אֲבִיָּה וְלֵאכֹל תְּרוּמָה, כִּךְ גַּם אִם נָתַן גֵּט לְשׁוֹמֶרֶת יבם יִגְרוּם
 109 בְּכָךְ שְׂתַחזוֹר לְבֵית אֲבִיָּה וְתֵאכֹל תְּרוּמָה. יֵשׁ לֹמַר שְׂאִין הָאֲפֻנִים
 110 דּוּמִים, שְׂהֵי חֲזוּקָה לְבֵית אֲבִיָּה פְּסָקָה מִלְּאֲכֹל מִצִּיָּה – מַחְמַתוֹ,
 111 וְאִדְרַבָּהּ, כֵּל שְׂאוֹכֶלֶת אִין מַחְמַת זֹאת שְׂקֻרָּה לְבִי נָשָׂא – לְבֵית
 112 אֲבִיָּה מַחְמַת שְׂבַעֲלָה גִירָה, אֲכָל הָאֵל – שׁוֹמֶרֶת יבם שִׁתָּן לֵה גֵט,
 113 עֲדִין אֲגִידָא בִּיה – קְשׁוּרָה בּוֹ כֵּל זֶמֶן שְׂלֵא חֲלַץ לֵה קוֹדֵם הִגֵּט,
 114 וְכִיּוֹן שְׂבִאוּפֵן כֹּזֵה לֹא מַצִּינוּ שְׂמֵאכִילָה בְּמָקוֹם אַחֵר, אֲף כֵּאֵן אֵינָה
 115 אוֹכֶלֶת בַּתְּרוּמָה.
 116 שְׂנִינָה בַּמִּשְׁנָה: נִתְאַרְמְלוּ אוֹ נִתְגַּרְשׁוּ וְכו' מִן הַנִּישׁוּאִין פְּסוּלוֹת מִן
 117 הָאִירוּסִין כְּשֶׂרָוֶת.
 118 הַגְּמָרָא מִסְתַּפֶּקֶת בַּמְּבּוּאֵר בַּמִּשְׁנָה לְקַמֵּן (טז). שְׂלַרְבִי מֵאִיר כְּהֵן
 119 גְּדוֹל לֹא יֵשׁא בּוּגְרָה, וּמִבִּיאה רֵאִיָּה מִמִּשְׁנָתוֹ: בְּעָא מִצִּיָּה רַבִּי חִיָּא
 120 בְּרִי יוֹסֵף מִשְׁמִיָּה, בְּהֵן גְּדוֹל שְׂקֻדָּשׁ אֵת הַקְּטָנָה כְּמִצְוֹתָהּ, וְכִבְרָה
 121 בַּעֲדָה אִרוּסָה תַחְתִּי,

1 וְכִי שׁוֹמֶרֶת יבם קְרִית לָהּ, כְּלָשׁוֹן הַתָּנָא בַּמִּשְׁנָה בְּסוּטָה, הֲרִי אֲשֶׁתוֹ
 2 מִעֲלִיָּה הִיא לְאַחֵר בִּיאתוֹ, דְּהָא אִמְר רַב (לעיל טז), שְׂהַמְּבּוּאֵר בַּמִּשְׁנָה
 3 (לעיל גג) שְׂהָבָא עַל יבְמָתוֹ בְּבִיאת שׁוּגָא אוֹ מוֹזִיד קְנָה, הַכּוּנָה שְׂקָנָה
 4 לְכָל, דְּהֵיִינוּ לְכָל דִּינֵי אִישׁוּת, וְאֲף כֵּאֵן עַל יְדֵי בִיאתוֹ בּוֹנוֹת
 5 נַחֲשֶׁבֶת כְּאִשְׁתּוֹ גְּמוּרָה.
 6 מִתְּרַצָּת הַגְּמָרָא: הַתָּנָא סָבַר בְּשִׁמְיָאֵל דְּאָמֶר (לעיל טז) שְׂבִיבֵיאה
 7 גְּרוּעָה לֹא קָנָה אֵת יבְמָתוֹ אִלָּא לְדִבְרֵים הָאֲמוּרִים בְּפִרְשָׁה שֶׁל יוֹסֵם,
 8 כְּגוֹן יִרְוּשָׁת אַחִיו הַמֵּת וּשְׂמִירָשָׁה בְּגוּט, אֲךָ לֹא לְשָׂאֵר דִּינֵי אִישׁוּת,
 9 וְלִכֵּן הַתָּנָא קָרָא לֵה שׁוֹמֶרֶת יבם וְלֹא אִשְׁתּוֹ.
 10 מְקַשֶּׁה הַגְּמָרָא: מִיָּד הוּא בְּמֵאִיר אִלָּא לְרַב – הֲרִי כֵּל מַה שְׂצָרִיךְ
 11 לְהִבִּיֵּא כֵּאֵן טַעַם הוּא רַק לְרַב, שְׂכֵן הַהוֹכָחָה מִן הַמִּשְׁנָה הִיא
 12 לְדִבְרֵיו שִׁישׁ קִנֵּי חוּפָה לְפִסּוּלוֹת, וְהָאֵל אִמְר רַב שְׂאֵף בְּבִיאת זִנוֹת
 13 קָנָה הֵיבֵם לְכָל, וְאִם כְּדִבְרֵי רַמִּי בְּרַחֲמָא שְׂמִדּוּבֵר שְׂבֵא עֲלֶיהָ
 14 הֵיבֵם בְּבֵית חֲמִיה הִיא לְמִשְׁנָה לֹמַר שְׂהִיא אִשְׁתּוֹ וְלֹא שְׂהִיא
 15 שׁוֹמֶרֶת יבם, וּמוֹכֵרָה שְׂלֵא כְּדִבְרֵיו וְכֵן בְּאִרוּסָה אִין לֹמַר שְׂבֵא
 16 עֲלֶיהָ הָאִרוּס בְּבֵית אֲבִיָּה, וְשׁוֹב חוּזְרָת הַקּוּשִׁיָּא עַל הַמִּשְׁנָה, שְׂאִין
 17 בַּעֲלָה שֶׁל סוּטָה מְשַׁקָּה אוֹתָהּ אִם לֹא קְדָמָה בִּיאתוֹ לְבִיאת הַבּוֹעֵל,
 18 וְכִיצַד מְשַׁקָּה אוֹתָהּ כְּשֶׂהִיא אִרוּסָה.
 19 מִתְּרַצָּת הַגְּמָרָא: הָאֵל בְּמֵאִיר עֲסָקְנוּ, כְּגוֹן דְּעִבְרָ בֵּת הֵיבֵם מֵאִמְר –
 20 קִידּוּשֵׁי יבְמָה, וּמִשְׁנָתוֹ כְּבִית שְׂמֵאִיר הִיא, דְּאָמְרִי (לעיל טז) שְׂמֵאִמְר
 21 קוּנָה קִנֵּי גְמוּרָה מִן הַתְּרוּהָ כְּקִידּוּשֵׁי אִשָּׁה, וּמַעְתָּה הֲרִי הִיא נִקְרָאת
 22 אִשְׁתּוֹ וּמִתְקִים 'תַּחַת אִישׁ', וְאִין כֵּאֵן חִסְרוֹן בְּכָךְ שְׂלֵא קְדָמָה
 23 שְׂכִיבַת בַּעַל לְבּוֹעֵל, כִּיּוֹן שְׂקְדָמָה שְׂכִיבַת הַבַּעַל הָרֵאשׁוֹן שְׂהִיבְמָה
 24 בַּהּ מְכוּחוֹ, וְיִכּוֹל לְהַשְׁקוּתָה אִם נִסְתַּרָה. אִמְנֵם בְּאִרוּסָה נִיתָן
 25 לְהַעֲמִיד שְׂבֵא עֲלֶיהָ הָאִרוּס בְּבֵית אֲבִיָּה בּוֹנוֹת וְנִסְתַּרָה, וְאַחֲרַךְ
 26 נִבְסָה לְחוּפָה וְלֹא נִבְעֵלָה, וְכִיּוֹן שִׁיכּוֹל לְהַשְׁקוּתָה בַּתּוֹרָה 'תַּחַת
 27 אִישׁ', מַחְמַת עֲצֵם הַכְּנִיסָה לְחוּפָה, מוֹכֵחַ כְּרַב שְׂחוּפָה קוּנָה
 28 בַּפְּסוּלוֹת.
 29 מְקַשֶּׁה הַגְּמָרָא: אִי הָיִי שְׂעָשָׂה בַה מֵאִמְר וְדִינָה כְּמִקְדּוּשָׁת, שׁוֹמֶרֶת
 30 יבם הֵיִינוּ אִירוּסָה גְּמוּרָה, שְׂכַבֵּר שְׂנָאָה הַתָּנָא, וּמִדּוּעַ חוֹזֵר וְשִׁנָּה
 31 שׁוֹמֶרֶת יבם. מִתְּרַצָּת הַגְּמָרָא: לְמִשְׁמַעְיָךְ שְׂאִינְךָ סוֹבֵר לְהַעֲמִיד כְּבִית
 32 שְׂמֵאִיר שְׂקָנָה קִנֵּי גְמוּרָה, עֲדִין אִין הַבְּרִייתָא מִיּוֹשֶׁבֶת שְׂכֵן יֵשׁ
 33 לְשִׂאוֹל גַּם עַל מַה שְׂשִׁנָּה נְשׁוּאָה וְכִנּוּסָה בְּפִנִּי עֲצֵמָן, וְכִי לֹא הָדָא
 34 מִשְׁלָאֵת הִיא. אִלָּא וְדֵאִי שְׂנָה אוּפֵן שֶׁל נְשׁוּאָה דִּידִיה דְּהֵיִינוּ אִשְׁתּוֹ
 35 שְׂלֵא מַחְמַת יבֹּם, וְאוּפֵן שֶׁל בְּנוּסָה דְּחִבְרִיָּה דְּהֵיִינוּ אִשָּׁה שְׂנַפְלָה
 36 לוֹ מֵאִחִיו הַמֵּת וְיִבְמָה, שְׂבֵא שִׁיךְ לָשׁוֹן כְּנִיסָה, וְהָאֵל נָמְ בְּאִרוּסָה
 37 וּשׁוֹמֶרֶת יבם, נִיתָן לְהַעֲמִיד כְּבִית שְׂמֵאִיר שְׂעָשָׂה בַה מֵאִמְר וּבִכֵּל
 38 זֹאת שְׂנָה הַתָּנָא אֵת שְׂתִיחָהּ, שְׂכוּנָתוֹ לְאוּפֵן שֶׁל אִירוּסָה דִּידִיה
 39 שְׂקִידָשׁ אִשָּׁה, וְאוּפֵן שֶׁל שׁוֹמֶרֶת יבם דְּחִבְרִיָּה, דְּהֵיִינוּ אִשְׁתּוֹ אַחִיו
 40 שְׂמֵת וּמִמְתִּינָה לוֹ לִיבֹם וְעֲדִין לֹא יִבְמָה אֲלֵא עָשָׂה בַה מֵאִמְר,
 41 וְדִינָה בְּאִרוּסָה.
 42 דְּחִיָּה נּוֹסַפֵּת לְרֵאִיָּת רַב עֲמֵרֵם שִׁישׁ חוּפָה לְפִסּוּלוֹת: רַב פְּשָׁא אִמְר,
 43 לְעוֹלָם נִיתָן לְהַעֲמִיד אֵת הַמִּשְׁנָה כְּתַחֲלִילָה שְׂקִינָא לֵה כְּשֶׂהִיא
 44 אִרוּסָה וְנִסְתַּרָה וּמִבִּיאה לְהַשְׁקוּתָה לְאַחֵר שְׂנַשְׂאָה, וְאִין לְהַשְׁקוּתָה
 45 הֲרִי קְדָמָה שְׂכִיבַת בּוֹעֵל לְבַעַל, וְכֵן אִין לְהַשְׁקוּתָה הֲרִי אִין הַבַּעַל
 46 מְנוּקָה מִעוֹן כִּיּוֹן שְׂבֵא עֲלֶיהָ לְאַחֵר שְׂנַסְתַּרָה, שְׂכֵן מִשְׁנָה זֹו כְּדַעַת
 47 הָאֵל תָּנָא הוּא, דְּתִנָּיָא בְּבִרְיִיתָא, אִין מְקַנֵּין לָהּ לְאִירוּסָה לְהַשְׁקוּתָה
 48 בְּשִׁיחָא אִירוּסָה, כְּלוֹמַר שְׂהַמְקָנָא לְאִרוּסָתוֹ וְנִסְתַּרָה אִינוּ מְשַׁקָּה
 49 אוֹתָהּ בַּעֲדָה אִרוּסָה, אֲכָל מְקַנֵּין אוֹתָהּ לְהַשְׁקוּתָה בְּשִׁיחָא נְשׁוּאָה,
 50 כְּלוֹמַר שִׁיכּוֹל לְהַשְׁקוּתָה לְאַחֵר הַנִּישׁוּאִין אֲף אִם קִינָא לֵה וְנִסְתַּרָה
 51 בַּעֲדָה אִרוּסָה, שְׂרִי בְּכָךְ שְׂתֵּהָ 'תַּחַת אִישׁ' בּוֹמֵן הַהִשְׁקָאָה, אֲף
 52 שְׂלֵא הִיתָה בּוֹמֵן הַסְתִּירָה, וְלֹא סָבַר תָּנָא זֶה אֵת הַדְּרָשָׁה שְׂצָרִיךְ
 53 שְׂתַקְדִּים שְׂכִיבַת בַּעַל לְבּוֹעֵל, וְגַם אִינוּ דוֹרֵשׁ שְׂצָרִיךְ שִׁיחָה הַבַּעַל
 54 מְנוּקָה מִעוֹן כְּדִי לְהַשְׁקוּתָה. וְאִין רֵאִיָּה מִן הַמִּשְׁנָה בְּסוּטָה שִׁישׁ
 55 חוּפָה לְפִסּוּלוֹת, שְׂהֵרִי מַה שְׂקִרִיָּה 'אִשְׁתּוֹ' הוּא מַחְמַת שְׂנַבְעֵלָה
 56 קוֹדֵם שְׂהַשְׁקָה אוֹתָהּ.
 57 דְּחִיָּה נּוֹסַפֵּת לְרֵאִיָּה שִׁישׁ חוּפָה לְפִסּוּלוֹת: רַב נַחְמָן בְּרִי יִצְחָק אִמְר,
 58 נִיתָן לְהַעֲמִיד אֵת הַמִּשְׁנָה בְּנִשְׂוָאָה גְּמוּרָה שְׂבַעֲלָה קִינָא לֵה
 59 וְנִסְתַּרָה, וּמְשַׁקָּה אוֹתָהּ מַחְמַת קִינֵיָה זֶה, וְמַה שְׂשִׁנָּה שְׂמִקְבֶּלֶת
 60 שְׂבּוּעָה שְׂלֵא שְׂתֵּהָ אֲף בּוֹמֵן הָאִירוּסִין הוּא מִשּׁוֹם שְׂכֵאֲשֵׁר הוּא
 61 מְשִׁבִּיעָה בְּשַׁעַת הַהִשְׁקָאָה עַל סְתִירָתָה שְׂאִחֵר נִישׁוּאִיָּה, יִכּוֹל